

276

2725-2734

2. Cikkely: AZ IMÁDSÁG KÜZDELME

2725 Az imádság a kegyelem ajándéka, és részünkről határozott válasz. Mindig fáradozást igényel. Az Ószövetség nagy imádkozói Krisztus előtt, miként Isten Anyja és a szentek is, tanítják Jézussal együtt: az imádság küzdelem. Ki ellen? Önmagunk és a Kísértő ármánykodásai ellen, aki mindent elkövet, hogy az embert az imádságtól, az Istennel való egyesüléstől visszatartsa. Mindegyikünk úgy imádkozik, ahogy él, mert mindegyikünk úgy él, ahogy imádkozik. Aki nem kész állandóan arra, hogy Krisztus Lelkében cselekedjék, az nem tud rendszeresen az Ő nevében imádkozni. A keresztény ember új életének "lelki harca" nem választható el az imádság küzdelmétől.

I. Ellenvetések az imádsággal szemben

2726 Az imádság küzdelmében szembe kell néznünk mind önmagunkban, mind a környezetünkben az imádságról vallott téves fölfogásokkal. Egyesek az imádságban csupán pszichológiai folyamatot látnak, mások próbálkozást az összeszedettségre egyfajta belső mentális üresség elérése végett. Ismét mások az imádságot rituális cselekményekre és szavakra szűkítik le. Sok keresztény az imádságban öntudatlanul is olyan foglalatosságot lát, amely nem egyeztethető össze egyéb teendőivel: nincs rá ideje. Akik pedig az imádságban Istent keresik, hamar kedvüket veszítik, mert nem tudják, hogy az imádság nemcsak tőlük való, hanem a Szentlélektől is.

2727 "E világ" gondolkodási sablonjaival is szembe kell szállnunk; ezek ugyanis, ha nem vagyunk éberek, áthatnak minket, például: csak az igaz, amit értelemmel és tudománnyal igazolni lehet (az imádság azonban misztérium, mely meghaladja tudatos és tudattalan belső világunkat); a termelés és a nyereség értékei (az imádság nem produktív, tehát haszontalan); az igaz, jó és szép mércéje az érzékelhetőség és a kényelem (ezzel szemben az imádságot, a "Szépség szeretetét" [philokalia] az élő és igaz Isten dicsősége ragadja meg); az aktivizmus ellenhatásaként az imádságot a világtól való menekülésnek tartják (de a keresztény imádság nem kivonulás a történelemből; nem is szakítás az étellel).

2728 Végül harcunkkal szembe kell szállnunk azokkal a dolgokkal, melyeket kudarcként élünk meg imádságunkban: a szárazságunkból fakadó elkedvetlenedéssel; a szomorúsággal, hogy nem adtunk oda Istennek mindent, mert "nagy vagyunk van"; a csalódással, mert nem a saját akaratunk szerint nyerünk meghallgatást; a bűnös voltunk miatti méltatlankodástól megkeményedő gőgünk sérülésével; az imádság ingyenes voltával kapcsolatos tévedésünkkel stb. A konklúzió mindig ugyanaz: minek imádkozni?! Ezen akadályok leküzdéséért alázatosan, bizalommal és kitartóan kell harcolnunk.

II. A szív alázatos ébersége

AZ IMÁDSÁG NEHÉZSÉGEI

2729 Imádságunk megszokott nehézsége a szórakozottság. Vonatkozhat a szavakra és jelentésükre a szóbeli imában; mélyebben érintheti azt, akihez imádkozunk (a liturgikus és személyes szóbeli imában, elmélkedésben és szemlélődő imában). Üldözőbe venni az elme elszórakozásait egyértelmű a csapdájukba eséssel, ugyanis elegendő lenne visszatérnünk a szívünkbe: a lélek elszórakozása föltárja ugyanis, hogy mihez kötődünk, és ennek alázatos tudatosítása Isten színe előtt növelni tudja az Iránta való szeretetünket, teljesen följárlván neki a szívünket, hogy Ő tisztítsa meg. Itt harc folyik, az Úr választása, akinek szolgálunk kell.

2730 Pozitívan nézve a birtokolni és uralkodni vágyásunk elleni küzdelem virrasztás, a szív ébersége. Amikor Jézus a virrasztásra buzdít, az mindig Órá vonatkozik, az Ó eljövetelére, az utolsó napra és minden áldott napra: a "mai napra". A vőlegény éjjélkor érkezik: a fény, amelynek nem szabad kialudnia, a hit fénye: "Rólad mondta a szívem: Keressétek az én arcomat!" (Zsolt 27,8).

2731 A másik nehézség, főleg azok számára, akik igazán imádkozni akarnak, a szárazság, amely része annak az imádságnak, melyben a szív kifosztott, nem érzi a gondolatok, emlékeződések és a lelki érzések ízét sem. Ez a tiszta hit ideje, mely hűségesen Jézussal marad a halálfélelemben és a sírban. Ha a búzaszem "meghal, bő termést hoz" (Jn 12,24). Ha a szárazság gyökértelenségből fakad, mert az ige sziklás talajra hullott, a harc a megtérésért folyik.

AZ IMÁDSÁG KÍSÉRTÉSEI

2732 A leggyakoribb és legrejtettebb kísértés a kicsinyhitűségünk. Ez nem annyira a nyilvánvaló hitetlenségben, mint a tényleges rangsorolásban fejeződik ki. Amikor imádkozni kezdünk, ezer sürgetőnek vélt teendő és gond tűnik fontosabbnak; ez ismét a szív igazságának és szeretete mértékének ideje. Néha úgy fordulunk az Úrhoz, mint végső menedékhez; de vajon valóban hisszük ezt? Olykor az Urat szövetségesként vesszük magunk mellé, de a szívünk még mindig erőszakos marad. Ezekben az esetekben a kicsinyhitűségünk megmutatja, hogy még nincs a szívünkben az alázatos készség: "Nálam nélkül semmit sem tehettek" (Jn 15,5).

2733 Egy további kísértés, melynek az erőszakosság nyit ajtót, a lelki restség (acedia). A lelki élet atyái ezen lelki restségen bizonyos lelki depressziót értenek, ami az aszkézis lanygulásával, az éberség csökkenésével és a szív hanyagságával jár. "A lélek kész, de a test erőtlen" (Mt 26,41). Minél magasabbról zuhan le valaki, a rossz annál jobban megsebz. A lélek fájdalmas elkedvetlenedése az erőszakosság másik oldala. Aki alázatos, nem csodálkozik nyomorúságán, sőt ez nagyobb bizalmat ébreszt benne és erőssé teszi az állhatatosságban.

III. Gyermeki bizalom

2734 A gyermeki bizalom szorongatással tétetik próbára, és abban igazolódik. A fő nehézség a kérő imádsággal, az önmagunkért vagy másokért való közbenjárással kapcsolatos. Egyesek abba is hagyják az imádságot, mivel úgy gondolják, hogy kérésük nem talál meghallgatásra. Itt két kérdés merül föl: Miért gondoljuk, hogy kérésünk nem talál meghallgatásra? Hogyan talál meghallgatásra, hogyan "hatékony" imádságunk?